Pestprotocol

Waarom een Pestprotocol?

We willen dat onze school een fijne school is, een plek, waar je graag naar toe gaat om te groeien, te spelen en te leren.
Je mag zijn wie je bent en dat geldt voor iedereen op onze school.
Goed onderwijs kun je alleen geven aan kinderen die met plezier naar school gaan. De sfeer op school moet daarom goed zijn en de kinderen moeten zich op school en in de klas(sen) veilig en geborgen weten. Een veilige omgeving bevordert de concentratie en uiteindelijk de leerresultaten.
We doen wat we kunnen om te zorgen dat we op onze school op een fijne manier met elkaar omgaan

- We beloven je actief te werken aan een positieve groepsvorming, waarin met respect voor elkaars mogelijkheden samenwerking gestimuleerd wordt.
- We willen je leren hoe je goed kunt samenwerken met anderen.
- We beloven goed naar je te luisteren en goed te kijken hoe jij het beste leert.
- We zullen je steeds uitdagen om ook moeilijker dingen te proberen en nieuwe dingen te leren.
- We zullen je helpen bij het omgaan met anderen zonder te pesten en gepest te worden.

Ook maken we daarbij gebruik van de **Kanjertraining**.

Kanjerafspraken op onze school zijn:

- **We vertrouwen elkaar**
- **Niemand speelt de baas**
- **Niemand doet zielig**
- **We lachen elkaar niet uit**
- **We helpen elkaar**

Bovenstaande hoofdregels zijn zichtbaar gemaakt met een aantal posters, die centraal in de school zijn opgehangen en ook in de klassen zichtbaar zijn. Voor elke groep zijn meer specifieke klassenregels opgesteld, over de gang van zaken. In de eerste twee weken van het schooljaar worden deze klassenregels in samenspraak met de kinderen opgesteld, in het kader van groepsvorming. We proberen deze regels zoveel mogelijk vanuit het positieve op te stellen (d.w.z. i.p.v.
Je mag niet……, benoemen we het gewenste gedrag) -

ik zeg wat ik bedoel.

- Wat ik zeg is waar.
- Wat ik zeg is nuttig, vriendelijk en goed voor anderen.
- Ik ga ervan uit dat anderen het goed met mij voor hebben, met respect over mij spreken en mij respectvol behandelen, want zo behandel ik anderen ook.
- Ik ben te vertrouwen, ik help anderen waar ik kan en ik laat me helpen.
- Als ik merk dat het me niet lukt, dan loop ik van de situatie weg en zoek ik zo nodig hulp, op de manier zoals ik in de Kanjertraining heb geleerd.

Algemeen:
We werken sinds het schooljaar 2008/2009 met de Kanjertraining.
Alle leerkrachten hebben hiervoor scholing gevolgd en zijn gecertificeerd.

Doel:
De Kanjertraining geeft kinderen inzicht in hun gedrag en de gevolgen hiervan voor anderen.

Met de kanjertraining willen we het pestgedrag laten afnemen door:
Kinderen leren om beter voor zichzelf op te komen en/of beter met anderen om te gaan (gedragsverandering)
De kinderen leren hoe ze op een juiste manier kunnen reageren in conflictsituaties.
De kinderen leren positief over zichzelf en anderen denken. Als gevolg hiervan heeft het kind minder last van sociale stress.

We werken aan deze doelen vooral met behulp van rollenspelen en vertrouwensoefeningen.

Overige doelen van de kanjertraining zijn, dat kinderen:

- Zichzelf goed kunnen voorstellen;
- Kunnen zeggen: er zijn mensen die van mij houden;
- Kunnen zeggen: niet iedereen is een vriendin of een vriend van mij, en dat hoort zo;
- Zich kunnen voornemen te luisteren naar kritiek;

- Zich kunnen voornemen in vervelende situaties te vertellen wat hun dwars zit en hoe dat kan veranderen;
- Hun schouders kunnen ophalen als iemand met opzet blijft doorgaan met het vertonen van ongewenst gedrag;
- Bij pestgedrag kunnen denken: die is niet wijzer, daar heb je weer zo'n pestkop en weglopen van de situatie;
- Maatregelen kunnen nemen als ze worden lastiggevallen
- Weten dat ze altijd steun kunnen zoeken, bij vrienden, ouders of een leerkracht.

Inhoud kanjertraining

De kanjertraining bestaat uit 10 thema's per schooljaar.
Elke maand komt er een ander thema aan bod.
De thema's zijn:

1. Jezelf voorstellen
2. Iets aardigs zeggen, complimenten geven en ontvangen
3. Weet jij hoe je je voelt? Omgaan met gevoelens en emoties
4. Kun jij nee zeggen? Leren om je grenzen te stellen
5. Luisteren en vertellen
6. Luisteren en samenwerken
7. Vriendschappen onderhouden
8. Vragen stellen
9. Je mening vertellen, maar… niet altijd
10. Kritiek durven geven en ontvangen
11. Eigenwaarde/mindset
12. De laatste les…

Naast de ingeplande kanjerlessen, komt de Kanjertraining ook tijdens andere lessen regelmatig aan de orde. We werken voortdurend aan het versterken van de sociale vaardigheden en verwijzen hierbij naar de Kanjerafspraken.

Regels

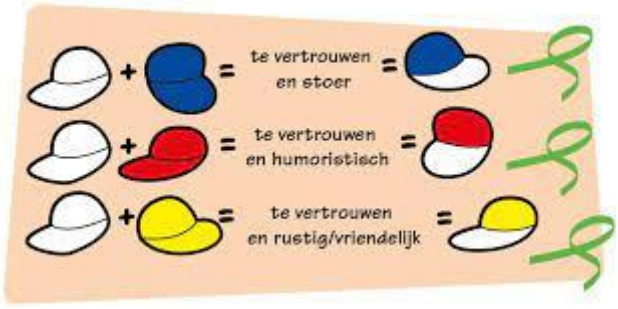
Bij de kanjerlessen hoort een aantal regels.
Deze regels worden elke keer aan het begin van de les besproken.

- We vertrouwen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand doet zielig
- We lachen elkaar niet uit
- We helpen elkaar

In elke klas hangt een poster van de Kanjertraining en de verschillende petten hebben als symbool- functie een centrale plaats in de klas.

Door het regelmatig bespreekbaar maken en met het handhaven van de regels wordt ernaar gestreefd dat ieder kind zich veilig voelt in de groep. Hiernaast benadrukken we het positieve aspect van de Kanjertraining o.a. door
-in de kleutergroepen te oefenen met complimentjes geven en ontvangen
-in de groepen 3 t/m 6 een kind wekelijks centraal te stellen (zonnetje/ ster/ kanjer van de week)
-in de groepen 7 en 8 de bewustwording van de effecten van social media te bespreken (o.a. whatshappy)

Uitleg petten/gedrag
In de Kanjertraining staan vier dierfiguren centraal, die ieder gekoppeld worden aan een kleur pet. De petten kunnen ook een randje van een andere kleur hebben:

De **pestvogel** vindt zichzelf heel wat en wil altijd de baas spelen. Andere kinderen zijn in de ogen van de pestvogel niets waard en ze kunnen maar beter naar hem of haar luisteren. Bij dit gedrag hoort de blauwe pet**.**

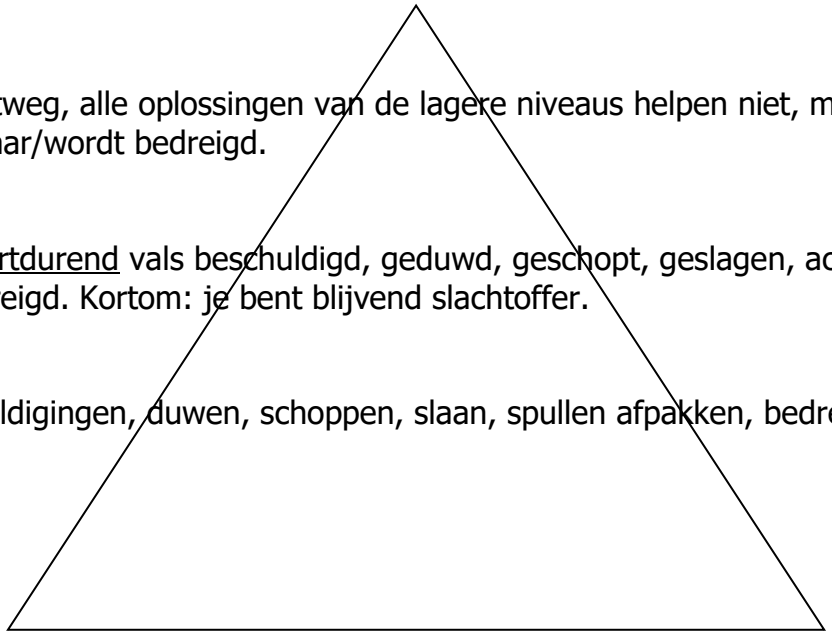
De **aap** doet overal lacherig over en neemt niets of niemand serieus. Hij probeert de lachers op zijn hand te krijgen en vrienden te worden met de pestvogel om zo niet zelf gepest te worden. Bij het gedrag van de aap hoort de rode pet.

Het **konijn** is vaak bang en valt het liefst zo min mogelijk op. Het komt bijna niet voor zichzelf op en wordt vaak gepest. Het konijn kruipt vaak weg in een hoekje. Bij het gedrag van het konijn hoort de gele pet.

De **tijger** gedraagt zich als een kanjer. Hij komt voor zichzelf op zonder anderen bang te maken. De tijger geeft zijn mening, komt uit voor zijn gevoel en neemt anderen en zichzelf serieus.
Het gedrag van de tijger wordt gekoppeld aan de witte pet.

Werkwijze kanjerafspraken en preventie.

Het is belangrijk om op een eenduidige wijze invulling te geven aan het begrip "ongewenst gedrag". D.m.v. dit protocol willen we trachten dit begrip vorm en inhoud te geven, om deze uniformiteit te bereiken.
Uitgangspunt bij het beoordelen van ongewenst gedrag is de conflictpiramide.

Er is geen uitweg, alle oplossingen van de lagere niveaus helpen niet, mogelijk is je leven in gevaar/wordt bedreigd.

Je wordt voortdurend vals beschuldigd, geduwd, geschopt, geslagen, achteruit gesteld, bedreigd. Kortom: je bent blijvend slachtoffer.

Valse beschuldigingen, duwen, schoppen, slaan, spullen afpakken, bedreigen, de

Hoogste alarmfase:

Alarmfase C:

Alarmfase B:

Baasspelen.

Alarmfase A:
Uitschelden, voordringen

Om een werkbare situatie te creëren voor alle leerlingen gaan we uit van de volgende basishouding:
"De leerlingen luisteren naar en voeren uit wat de leerkracht (of andere functionaris van de school) aangeeft"

Kernpunt in de aanpak van de Kanjertraining is het kind verantwoordelijk stellen voor het gedrag en de gevolgen ervan, voor zover een kind dat kan begrijpen.

Wat doen we **preventief** aan pesten?
Bij vermoedens van pesten wordt de niet- confronterende methode toegepast:
De leerkracht praat met collega's en Interne Begeleiders over haar / zijn vermoedens.
Dan volgt er een gesprek met de gehele groep door de leerkracht. Mocht de leerkracht hierna geen verbetering zien dan volgen we onderstaande stappen:

1. De groepsleerkracht houdt een kort, individueel gesprekje met alle kinderen uit de klas. Het doel is om inzicht te krijgen van wat zich in de klas afspeelt;
2. De vermeende pester(-s) wordt/worden apart genomen en daar volgt een (individueel) gesprek mee;
3. De ouders van de pester(-s) en gepeste worden uitgenodigd op school;
4. Alle ouders van de klas krijgen een informatief bericht via de mail met een globale melding van wat zich voordoet;
5. (Met) De klas volgt een traject van extra intensieve Kanjertraining;
6. Er komen vervolggesprekken met de ouders en kinderen genoemd bij punt 3;
7. Voortgang en evaluatie van dit traject worden opgenomen in ons leerlingvolgsysteem (LOVS)

Wat doen we bij **ongewenst gedrag/ conflicten:**
Bij de kanjertraining hoort een aantal afspraken die we gebruiken bij conflictsituaties:

* We leren de kinderen dat ze in eerste instantie bij een vervelende situatie zelf een oplossing zoeken.
* Wordt een leerling geconfronteerd met ongewenst gedrag van een ander (b.v. een pester), dan kan hij/zij op de volgende manier reageren: Het kind steekt zijn hand naar voren en roept "Stop Hou op! Ik vind het niet leuk dat je……"(benoemen van het gedrag).
* Wordt er niet geluisterd door 'de pestvogel', dan wordt er een beroep gedaan op de leerkracht.
* Blijft 'de pestvogel' vervolgens toch doorgaan, dan volgen we het onderstaande stappenplan.

Stap 1
Het ongewenste gedrag wordt direct besproken met het kind. Kind vertelt zelf aan de ouders wat er op school gebeurd is (wij controleren dit d.m.v. een briefje/belletje/praatje op het plein).
Of de ouders worden hiervan op dezelfde dag mondeling op de hoogte gesteld door de leerkracht (face to face of telefonisch).
Na herhaaldelijk uitpraten (max. 3 keer) m.b.t. pestgedrag of fysieke uitlatingen in relatief korte tijd volgt stap 2.

Stap 2:

Bij de derde keer (telefonisch) contact met de ouders maak je een afspraak met kind en ouder(s).
Dan spreek je af hoe je het kind gaat/kunt helpen. Maak hiervoor een gedragshandelingsplan. (Voor hulp zie bijlage 1) Kan het kind toch niet de baas blijven over zijn woede/ pestgedrag/ meeloopgedrag en/of valt het anderen fysiek lastig dan is het kind een dag(deel) niet welkom in de klas. Deze stap ook bespreken met de ouders als vervolgstap bij ongewenst gedrag. Geef het kind een time-out plek. (Eerst in de klas, kan later altijd nog buiten de klas) IB ers informeren. Mail het HP.
Vergeet niet dat wanneer het gewenste gedrag wordt getoond, je het kind complimenten geeft! Ook dit is fijn voor ouders om te horen.
Lukt het niet en het kind laat weer ongewenst gedrag zien, dan volgt stap 3.

Stap 3:
Dagdeel uit de klas> ouders (indien mogelijk) direct inlichten (onder schooltijd) dat het kind in een andere klas aan het werk is en waarom.
Met het kind wordt besproken dat dit gedrag moet veranderen en dat ouders geïnformeerd zijn (eventueel kind op laten schrijven wat hij/zij denkt dat er moet veranderen en waarom). Ook de kanjerafspraken zijn benoemd (zowel naar ouders als naar de kinderen). In de klas wordt ook genoemd dat er iemand uit de klas is en waarom. Dit geeft duidelijkheid: zo gaat het op onze school als je je niet aan de regels houdt.
Gesprek met ouders hierover is hierna wenselijk. Gedrag moet veranderen, het is niet veilig voor andere kinderen als dit kind zich op deze manier gedraagt.
Ook wordt hier serieus mede gedeeld dat als er geen gedragsverandering plaatsvindt dat het kind dan een dag niet op school mag komen.
De ouders wordt verteld dat dit niet bedoeld is om te dreigen, maar dat het kind hiermee wel inzicht krijgt in de consequenties van het gedrag dat het laat zien.
Lukt het niet en het kind laat nog steeds ongewenst gedrag zien, dan volgt stap 4.

Stap 4:
Time-out of schorsen. In overleg met ouders/ i.b./directie kan het besluit worden genomen om over te gaan op het **protocol schorsen en verwijderen**. Zie hieronder beschreven.

PROTOCOL SCHORSING EN VERWIJDERING VAN LEERLINGEN

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht en voorgaande stappen zijn doorlopen.
Er worden 3 vormen van maatregelen genomen:

- Time-out
- Schorsing
- Verwijdering

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang.
Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht. (Zie noot 1)
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal 1 week. In beide gevallen dient de school vooraf of – als dat niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders.
- De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. (Zie noot 2)
- De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing.
De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar* onderwijs is hierbij van toepassing.
Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. (Zie noot 3)

- De schorsing bedraagt maximaal 3 weken en kan hooguit 2 maal worden verlengd. (Zie noot 4)
- De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek over de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
    - Het bevoegd gezag
    - De ambtenaar leerplichtzaken
    - De inspectie onderwijs
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.
De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar* onderwijs is hierbij van toepassing.
Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis worden gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
    - De ambtenaar leerplichtzaken
    - De inspectie onderwijs
- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Bijlage:
Model verslagformulier

Noot 1: Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing?

Noot 2: De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom geen aantekening van de time-out maar van het incident in het dossier van de leerling.

Noot 3: Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan citoentree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.

Noot 4: Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximumtermijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.

VERSLAG OVER TIME-OUT, SCHORSING EN OF VERWIJDERING VAN LEERLINGEN.

Naam leerling: ……

Geboortedatum: ……

Naam leerkracht: ……

Datum incident: ……

Het betreft ongewenst gedrag tijdens
- o Lesuren
- o Vrije situatie
- o Plein
- o Elders

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van
- o Leerkracht
- o Medeleerlingen
- o Anderen t.w. ……

Korte omschrijving van het incident:
……
……
……
……

Ouders/verzorgers op de hoogte gesteld d.m.v.

- o Huisbezoek
- o Telefonisch contact

Datum en tijd: …….

Gesprokken met: …….

De volgende maatregel is genomen:

- o Time-out o schorsing
- o In gang zetten van een procedure tot verwijdering

Datum gesprek ouders/verzorgers en de school: …….
(Zie verder verslag van het gesprek)

Afspraken tussen ouders/verzorgers en de school:
……
……
……